

handelingen niet zijn ingegeven door zakelijke overwegingen, worden deze verkoop en daaropvolgende aankoop voor de belastingheffing geacht niet te hebben plaatsgevonden. Dan veronderstelt de fiscus dat op de peildatum (1 januari) de beleggingen zijn aangehouden, ook al is de feitelijke situatie dus anders.

Maar zoals aangegeven, geldt een termijn van drie maanden. Een belastingplichtige kan voor 1 oktober beleggingen verkopen, de opbrengst laten staan op een spaarrekening en pas drie maanden later, dus vanaf 2 januari, weer beleggen, om daarmee minder belasting te betalen.

Daarnaast is het de vraag of het niet (relatief) eenvoudig is om ook onder de antimisbruikbepaling uit te komen om zo minder belasting te hoeven betalen. Zo valt te denken aan een situatie waarbij onder bepaalde voorwaarden een partner beleggingen verkoopt, waarna de andere partner die weer aankoopt. Ook over het begrip 'zakelijke overweging' is op moment van schrijven nog veel onduidelijk. Zo noemde Christen-

Unie-Kamerlid Pieter Grinwis tijdens het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer onlangs als voorbeeld het voornemen om een huis te kopen. "Dan had ik hiervoor een zakelijke reden, want ik wilde dat kapitaal gebruiken om een huis te kopen, maar door ontwikkelingen op de woningmarkt ging dat allemaal niet door. Is dan voldaan aan het criterium van een zakelijke overweging?", zo vraagt Grinwis.

KANTEKENINGEN

Er is met dit wetsvoorstel weliswaar een stap gezet richting een realistischer systeem, maar er zijn flinke kanttekeningen bij te plaatsen. Zo gaat de fiscus voor 2022 uit van 5,53 procent en voor 2023 zelfs van 6,17 procent rendement op overige bezittingen.

Voor belastingplichtigen die dat netto – na aftrek van allerlei kosten – niet behalen, voelen die rendementspercentages niet alleen onrealistisch, maar ook onrechtvaardig. Zeker gezien de uitspraak van de Hoge Raad van vorig jaar, waaruit blijkt dat zo veel mogelijk moet worden aangesloten bij het

werkelijke rendement. Daarnaast zijn deze percentages niet gecorrigeerd voor inflatie. Dus belastingplichtigen die al een positief netto rendement behalen, houden – gecorrigeerd voor de inflatie – in reële zin minder over, of gaan er zelfs op achteruit.

Indien de wet wordt aangenomen, ontstaat een erg ingewikkeld systeem met een reële kans op vele nieuwe bezwaarschriften. Daarnaast beïnvloedt de fiscus de keuzes die belastingplichtigen maken. Het kan aanzetten tot het verplaatsen van vermogen naar andere fiscale regimes, tot het nemen van meer risico's om de door de fiscus veronderstelde rendementen wel te behalen of tot het veel langer aanhouden dan gewenst van gelden als banktegoed, om dan wél tegen een lager rendement te worden aangeslagen.

De ontwikkelingen in het belastingdossier zetten het vertrouwen in en de voorspelbaarheid van de overheid onder druk. En de complexiteit van het stelsel en onrechtvaardigheid (die kan leiden tot bezwaren, verzoeken en procedures) trekken een wissel op de uitvoering. Het valt dus te bezien of het nieuwe stelsel op basis van werkelijk rendement, dat onlangs al met een jaar is uitgesteld, wel per 2026 in kan gaan. Tot die tijd voelt de belastingheffing wrang voor in ieder geval de belastingplichtigen die de veronderstelde rendementen niet behalen.

ALTERNATIEF SYSTEEM

De VEB is bezorgd over de complexiteit van de nieuwe belastingstelsels en pleit voor een licht aangepaste voortzetting van de redelijk eenvoudige, eerdere systematiek. Een belasting van 30 procent over een fictief maar wel realistisch rendement en een vrijstelling voor de spaarrekeningen en obligaties waar aantoonbaar minder dan 1 procent rente op wordt vergoed. Die vrijstelling geldt totdat de rente oploopt. Dat systeem is rechtvaardiger, beter te begrijpen en eenvoudiger in de uitvoering.

ALS DE WET
WORDT
AANGENOMEN,
IS SPRAKE
VAN EEN ERG
INGEWIKKELD
SYSTEEM MET
REËLE KANS OP
VEEL NIEUWE
BEZWAAR-
SCHRIFTEN